تاکید رئیس جمهور بر توسعه گردشگری سلامت

هرچه از ظرفیت‌های این مملکت که می‌تواند کار و شغل و درآمد بیاورد، بگوییم کم گفته‌ایم؛ ظرفیت‌هایی که فقط بخش کوچکی از آنها در حوزه گردشگری است. این حوزه هم زیرمجموعه‌های متنوعی دارد که به شایستگی دیده نشده و مورد بهره‌برداری قرار نگرفته‌اند. یکی از این بخش‌ها گردشگری سلامت است که رئیس‌جمهور پنجشنبه گذشته به آن اشاره کرد. حجت‌الاسلام حسن روحانی ارائه خدمات در برخی از استان‌ها ازجمله استان‌های شمالی، خراسان، اصفهان، فارس و آذربایجان شرقی را یک وظیفه مضاعف دانست و گفت: گردشگری سلامت از اهمیت بالایی برای ما برخوردار است و بیمارستان‌ها در استان‌های مرزی می‌توانند با ارائه خدمات درمانی به مهمانان و گردشگران خارجی در توسعه گردشگری سلامت بسیار موثر باشند. وی افزود: امروز بسیاری از ایرانیان ساکن خارج از کشور ترجیح می‌دهند برای درمان یا حتی برخی از عمل‌های جراحی خود ایران را انتخاب کنند؛ حال آن‌که پیش از انقلاب این رویه برعکس بود. /جام‌جم‌دیلی

سایه سیاه‌چادر از سر ایلام کم می‌شود؟

استان ایلام بیش از هر چیز به صنایع دستبافش شهره است هنرهایی که دیر یا زود در صورت غفلت ممکن است منسوخ شود

پروین سجادی

جام‌جم ایلام

بافت قالی کردی (قالیچه درشت‌بافت)، سیاه‌چادربافی، گلیم ساده، نمدمالی، چیغ‌بافی و گیوه‌دوزی هرکدام به تنهایی می‌تواند نماد و معرف استان ایلام و فرهنگ و سبک زندگی مردمانش باشد؛ هنرهایی که به دلیل موقعیت جغرافیایی و زندگی سنتی عشایری ایلامیان از دیرباز در این خطه به‌ویژه مناطق روستایی‌اش رواج داشته اما در سال‌های اخیر به علل مختلفی همچون مهاجرت روستاییان به شهرها، صنعتی‌شدن، درآمد پایین هنرمندان و صنعتگران، بسیاری از هنرها و صنایع مذکور منسوخ‌شده و آنها که همچنان در این حوزه‌ها مشغول به فعالیتند در آستانه ورشکستگی و رهاکردن کسب‌وکار خود هستند. شاخص‌ترین هنرها در ایلام سیاه‌چادربافی و نمدمالی است که درحال حاضر بیش از ۱۰۰ هنرمند در هشت کارگاه نمدمالی و حدود ۳۰ نفر هم سه کارگاه سیاه‌چادربافی در سطح استان مشغول به فعالیت هستند.

آسیه اسماعیل‌زاده یکی از معدود افرادی است که با ایجاد کارگاه بافت سیاه‌چادر توانسته علاوه بر برطرف‌کردن نیاز روستاهای اطرف و عشایر منطقه، کارآفرینی هم داشته باشد. او که بافت سیاه‌چادر را از پنج‌سال پیش شروع کرده، کارگاهش را در روستای گلوزه، بخش زرین‌آباد شهرستان دهلران بر پا کرده و شش نفر کارآموز دارد.

آسیه در دوران مجردی حصیربافی انجام می‌داده و بعد از ازدواج و در رفت‌وآمدی که به روستای گلوزه و محل سکونت اقوامش دارد متوجه می‌شود بیشتر زنان در گلوزه برای مصرف خانواده سیاه‌چادر می‌بافند و به فکر می‌افتد خودش هم کارگاه سیاه‌چادر برپا کند. تصمیم او با استقبال و همراهی همسر مواجه می‌شود و خرید موی بز از روستاهای اطراف را به عهده می‌گیرد. کار با وجود سختی پیش می‌رود و کم‌کم رونق می‌گیرد.

دردسرِ بزرگ گرانی مواداولیه

آسیه می‌گوید: اوایل، فروش سیاه‌چادر به دلیل کیفیت بالای کار بسیار خوب بود و مشتریان زیادی داشتیم ولی در یکی دو سال اخیر مواداولیه که همان موی بز است بسیار گران‌شده و ادامه کار بدون وام و کمک بخش دولتی امکان‌پذیر نیست.

برای همین از اداره میراث‌فرهنگی تقاضای دریافت وام کردم. پس از بارها مراجعه بالاخره هفته گذشته با من تماس گرفتند که برای دریافت وام به دو بانک معرفی شدم، خوشحالی‌ای که دیری نپایید و دوباره به من اطلاع دادند که طرح توجیهی‌ام پذیرفته‌نشده و اگر مایل باشم فقط می‌توانم از ۵۰میلیون تومان وام اداره میراث‌فرهنگی استفاده کنم اما این مبلغ دردی از من دوا نمی‌کند زیرا یک بارِ موی بز هم نمی‌شود.

اگر کمک نکنید، کارگاه تعطیل می‌شود

در کارگاه چادربافی آسیه شش نفر کار می‌کنند، شش نفری که نان‌آور خانواده‌اند اما ممکن است کارگاه تعطیل شود و شغلشان را از دست بدهند. آسیه این روزها فقط به امید دریافت وام کارگاه را سرپا نگه داشته: الان یک تخته سیاه‌چادر درست کرده‌ام اما چون موی بز ندارم این تخته‌سیاه بلا استفاده مانده است. هزینه هر تخته سیاه‌چادر حدود هفت تا هشت میلیون تومان است. اگر وام جور می‌شد می‌توانستیم ماهی دو سه چادر در ابعاد دوازده و هشت متری درست کنیم و به روستاها و حتی استان‌های اطراف بفروشیم. امیدوارم مسوولان درباره پرداخت وام تجدیدنظر کنند و مانع از هم پاشیدن این کارگاه و بیکارشدن نیروهای مشغول در آن نشوند.

آسیه این روزها نه‌تنها دلهره تعطیلی کارگاهش را دارد که نگران تمام‌شدن مواداولیه هم هست زیرا اکنون فصل خرید موی بز است و فقط تا تیر ماه فرصت خرید آن را دارد؛ نگرانی که شاید فقط با دریافت وام برای خرید این مواد برطرف شود.

رشته‌های سخت و نفسگیر

معاون صنایع‌دستی اداره‌کل میراث‌فرهنگی استان ایلام هم با سختی‌های کار سیاه‌چادربافی و نمدمالی آشناست، برای همین به ما می‌گوید: کار در این دو رشته مشقت‌بار است و صنعتگران را بسیار اذیت می‌کند؛ بنابراین نسل جوان هم رغبتی به انتخاب این رشته‌های هنری ندارند.

نورالدین محسنی با بیان این‌که نمدمالی و بافت سیاه‌چادر جزو رشته‌های بومی ایلام هستند به همین دلیل اداره میراث‌فرهنگی اقداماتی انجام‌داده تا جوانان به این رشته‌ها متمایل شوند، می‌افزاید: در این بین رشته نمدمالی با تغییر کاربری به‌روزتر و حجم کار نیز کمترشده و توانسته مشتریان خوبی پیدا کند و جوانان را برای کار در این رشته پای کار بیاورد اما کاربرد سیاه‌چادر کمتر است و با این‌که در مجتمع‌های گردشگری خصوصا گردشگری- عشایری از سیاه‌چادر استفاده می‌شود و حتی طرفدار و خریدار هم از استان‌های دیگر دارد ولی به علت این‌که بافتش سخت و طاقت فرساست، کارگاه‌های کمی در این زمینه فعالیت می‌کنند.

از سویی سود آنچنانی هم ندارد، به دلیل همین گرایش مردم کم‌کم به این هنر از بین می‌رود، ولی ما سعی می‌کنیم به طرق مختلف این هنر را زنده نگه‌داریم. یکی از این راه‌ها بیمه‌کردن فعالان این حوزه (در صورت تمایل) از طریق بیمه عشایری و روستایی است و مورد دوم آسان‌کردن شرایط حضور آنها در نمایشگاه‌های کشوری پس از کروناست. ما همچنین از طریق سایت‌ها و فروشگاه‌های اینترنتی برای فروش محصولات آنها تبلیغات می‌کنیم و ان‌شاا... با تمام‌شدن کرونا از ظرفیت اربعین هم برای معرفی و فروش محصولات نمدی استفاده خواهیم کرد.

بیایید تسهیلات بگیرید

معاون صنایع‌دستی استان ایلام هم می‌داند این روزها چرخ کارگاه‌های سیاه‌چادربافی و نمدمالی بدون دریافت وام و تسهیلات نمی‌چرخد، برای همین می‌گوید اداره‌کل میراث‌فرهنگی استان به کسانی که کارگاه ایجاد کرده‌اند تسهیلات می‌دهد و اگر کسی تاکنون موفق به دریافت آن نشده، می‌تواند به ما مراجعه کند.

البته محسنی نمی‌گوید که صاحبان کارگاه‌های سیاه‌چادربافی مثل آسیه اسماعیلی می‌توانند با وام ۵۰میلیون تومانی میراثی‌فرهنگی کارگاهشان را سرپا نگه دارند یا نه؟ ولی قول می‌دهد که شرایط دسترسی به مواد اولیه را برای هنرمندان راحت‌تر کند. به گفته او یکسری نخ‌ها در استان ایلام بافته می‌شود که می‌تواند به جای موی بز که گران است و دور از دسترس در سیاه‌چادربافی مورد استفاده قرار بگیرد.

خنک در تابستان، گرم در زمستان

اگر گذرتان به استان ایلام و زندگی عشایر افتاد و اصطلاح دَوار به گوشتان خورد، شک نکنید که صحبت از سیاه‌چادر درمیان است. دوار معمولا توسط زنان عشایر و با استفاده از موی بز بافته می‌شود. سیاه‌چادر یا همان دوار، اصلی‌ترین فضای زندگی عشایر کوچ رو است و برای همین اهمیت زیادی در زندگی آنها دارد. راستی تا یادمان نرفته این را هم بگوییم که وقتی صحبت از سیاه‌چادر می‌شود فکر نکنید درباره یک چادر معمولی مثل همین‌ها که برای مسافرت داخل صندوق عقب ماشین خود می‌گذارید، صحبت می‌کنیم. چادر عشایر ویژگی‌های خاصی دارد و با آن چادرها که جنس‌شان از مواد است و فقط ظاهر زیبا و رنگارنگی دارند فرق بسیاری دارد. سیاه‌چادر از موی بز درست می‌شود؛ لذا برخلاف بقیه مواد در گرما منبسط و در سرما منقبض شده و به این ترتیب در تابستان منافذ سیاه‌چادر باز و هوای سیاه‌چادر خنک و در زمستان منافذ آن بسته می‌شود تا از ورود سرما و باران به درونش جلوگیری شود.

اقبال به محصولات جدید نمدی

مردم ایلام از دیرباز از نمد به عنوان زیرانداز، تشک و حتی لباس‌های نمدی (کلاه، پالتو و...) استفاده می‌کردند و هم‌اکنون نیز با وجود کاهش استفاده از محصولات نمدی، این بافته همچنان در مناطق روستایی و عشایری استان استفاده می‌شود. بافت عشایری ایلام و در دسترس بودن پشم موردنیاز برای نمدمالی در منطقه از مهم‌ترین عواملی است که باعث‌شده این صنعت همچنان در استان رونق داشته باشد؛ البته اوج رونق این حرفه سه ماه تابستان و دو ماه مهر و آبان است که به شرایط خوب دام‌ها و دسترس‌بودن پشم آنها مربوط می‌شود. بد نیست این را هم بدانید که درحال حاضر زیراندازهای نمدی دیگر محبوبیت سابق را ندارند و درعوض سایر محصولات جدید مانند عروسک‌ها و کیف‌های نمدی طرفداران بسیاری پیدا کرده و مورد استقبال نسل جوان قرار گرفته است.

طراح: بیژن گورانی

جدول شماره ۵۹۵۴

جدول عادی

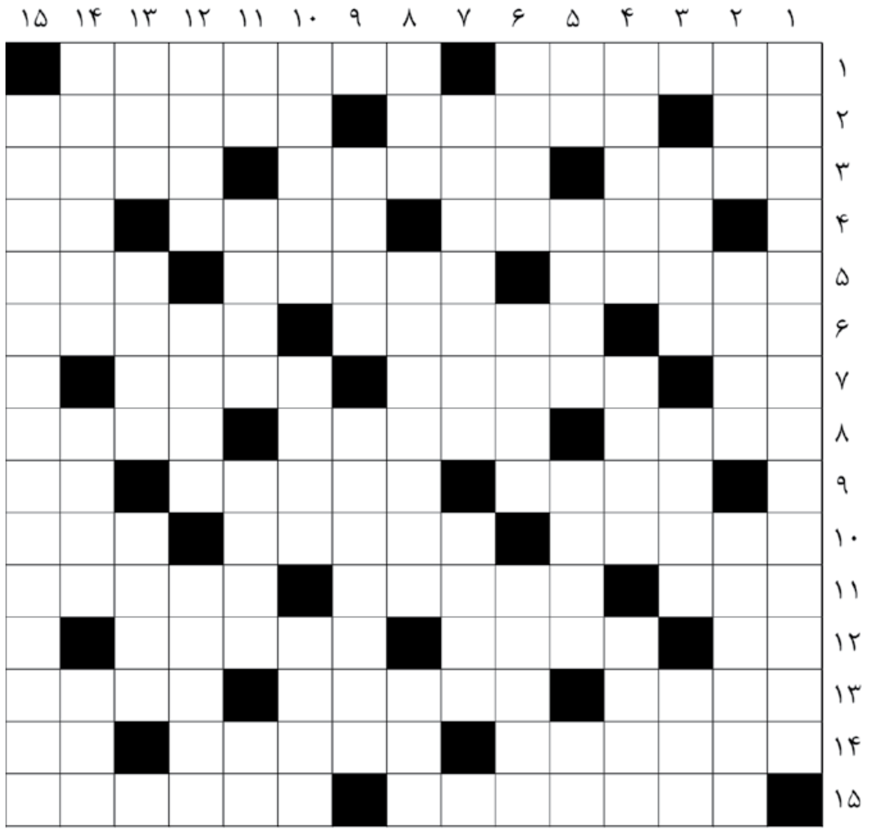

افقی: ۱) راه‌آب پشت‌بام- از عوامل موثر در فروش کالا ۲) آغوش- ضربه‌ای در والیبال- از وسایل بازی کودکانه ۳) راه یافتن به داخل چیزی- عطرمایه- به ذهن افکندن ۴) سیمی با مقاومت الکتریکی زیاد در برخی وسایل برقی- هر سنگ قیمتی- نفی عرب ۵) رنگارنگ- نوعی یخچال- مقعر ۶) حرف نوروزی- قلاب‌سنگ- زندگی کردن ۷) زمینه- رهبری- روز عرب ۸) دست روی چیزی کشیدن- صاحب لغتنامه- نوعی بیسکویت سبك ۹) گیرنده امواج تلویزیونی- ابزار- باغ‌وحش خارجی ۱۰) ناطق- بخش پایانی- روشنایی ۱۱) بخشش، عطا- خویشاوندی- عکس‌العمل ۱۲) تکرار حرفی- حفرکننده- عبادت غیرواجب ۱۳) ابزار مکانیك- دانشمند دینی- سخن توأم با کنایه ۱۴) نفرت- سگ فضانورد شوروی- مذکر ۱۵) اندیکاتور- بالا بردن کیفیت.

عمودی: ۱) از داستان‌های شاهنامه فردوسی ۲) پرآب‌ترین رودخانه شمالی آذربایجان‌شرقی- شاعر یوش- جاسوس ۳) اتاق ریلی- آشیانه- مقابل ۴) درونی- زیبا- حلال نیست ۵) دشمن آتش- مقابل مثبت- ایستادن وسیله نقلیه در جایی- راه میانبر! ۶) آرم، علامت- گلی زینتی- یار ویس ۷) کاربرد- بیرون ۸) دیوار بلند- مجموعه تشك و لحاف و بالش- خروس مازندرانی ۹) زینت روی انگشتر- بدون کمك و یاری ۱۰) داغ داغ- خوابیده- سخنور ۱۱) حرف انتخاب- بی‌بند و بار- مقتل ابن طاووس- حرف ربط ۱۲) ظالم و ستمگر- بی‌معنی- کربن خالص ۱۳) خوردن- عنوان هر یك از پادشاهان ساسانی- بوی خوش ۱۴) آجیل و شیرینی- بیش- چشم دوربین عکاسی ۱۵) محلی برای انجام فعالیت‌های گوناگون هنری و آموزشی کودکان و نوجوانان.

جدول ویژه

افقی: ۱) علم به احکام شرع- میزبان جام‌جهانی ۱۹۹۰فوتبال ۲) مخترع تلفن- شجاع- از گیاهان آپارتمانی زیبا ۳) سزاوارتر- دلباخته یوسف(ع)- دورافتاده از وطن ۴) اکنون- بسیار زیرك و مکار- نوعی حلوا ۵) معشوق- گیر و دار- شرم ۶) شمشیر عرب- ضربه‌خورده- مجموع کارکنان یك اداره ۷) عید ویتنام- شجاع و جنگجو- جغور بغور ۸) هر چیز بسیار تلخ- دست‌کم- ورم ۹) دم گوسفند- سرمایه- نفی عرب ۱۰) از القاب اشرافی اروپا- ناامید- واحد اندازه‌گیری سرعت صوت ۱۱) پرستش- فارغ‌البال- پرنده صلح ۱۲) گفت‌وگوی اینترنتی- مثل این- نام قدیم تخت جمشید ۱۳) از سلسله‌های پادشاهی داستانی ایران- قلعه تاریخی اسماعیلیان در قزوین- بی‌کس ۱۴) تونل- شهری در لرستان- دوتا نون ۱۵) طی کردن و پیمودن- دوره‌ای از زندگی زنان.

عمودی: ۱) کنایه از این که بسیار خسیس است ۲) پیش- واحد اندازه‌گیری حجم مایعات- همسایه تفرش و اراك ۳) نوعی رواندازـ کمیابی- میوه تابستانی ۴) آگاه و بیدار- چوب‌دستی- درختی بلند و برگ ریز ۵) E- شیشه آزمایشگاهی- سخن، گفتار- چوب خوشبو ۶) خیاط قدیم- گمراه‌کننده- بالاتر از آن رنگی نیست ۷) نقاش رمانتیك فرانسوی در قرن نوزدهم- آلیاژی از مس و نیکل ۸) شیمی کربن- از آثار محمدعلی جمالزاده- لوازم منزل ۹) کسی را طرف صحبت قرار دادن- اثر الکساندر دومای پدر ۱۰) آماده‌کردن- زبانه آتش- پرحرارت ۱۱) دریاچه آب شور استرالیا- تخم ماهی- لشکر- لنگه بار ۱۲) نحیف- آدم ماشینی- بیماری که نمی‌تواند حرکت کند ۱۳) آسانی- شمشیر برنده- توهین‌آمیز ۱۴) از مشتقات آمونیاك- ادوات- بزرگ‌تر از گردان ۱۵) شرح زندگانی این عارف بزرگ در تذکره الاولیای عطار آمده است.

حل جدول عادی شماره ۵۹۵۳

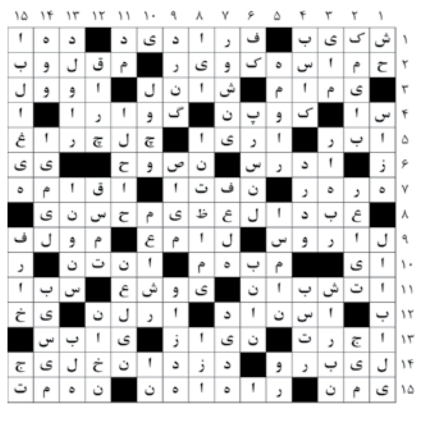

حل جدول ویژه شماره ۵۹۵۳

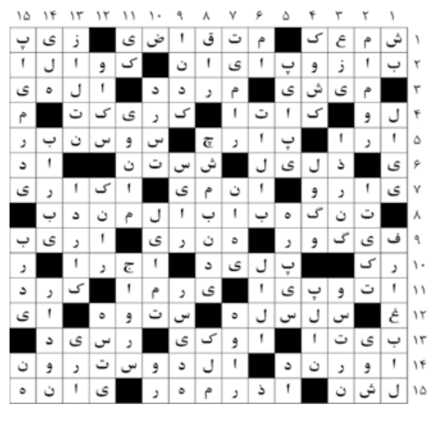

حل سودوکو ۳۸۶۵

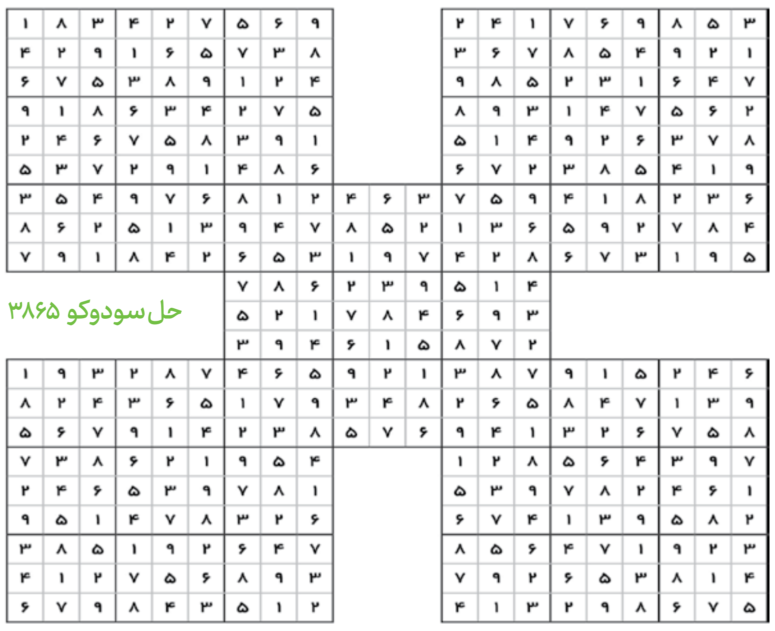

برای حل جدول اعداد باید در هر مربع کوچك‌تر ۳ در ۳ هیچ عدد تکراری وجود نداشته باشد.
همچنین هیچ عددی در یك سطر یا ستون مربع بزرگ ۹ در ۹ تکرار نشده باشد.

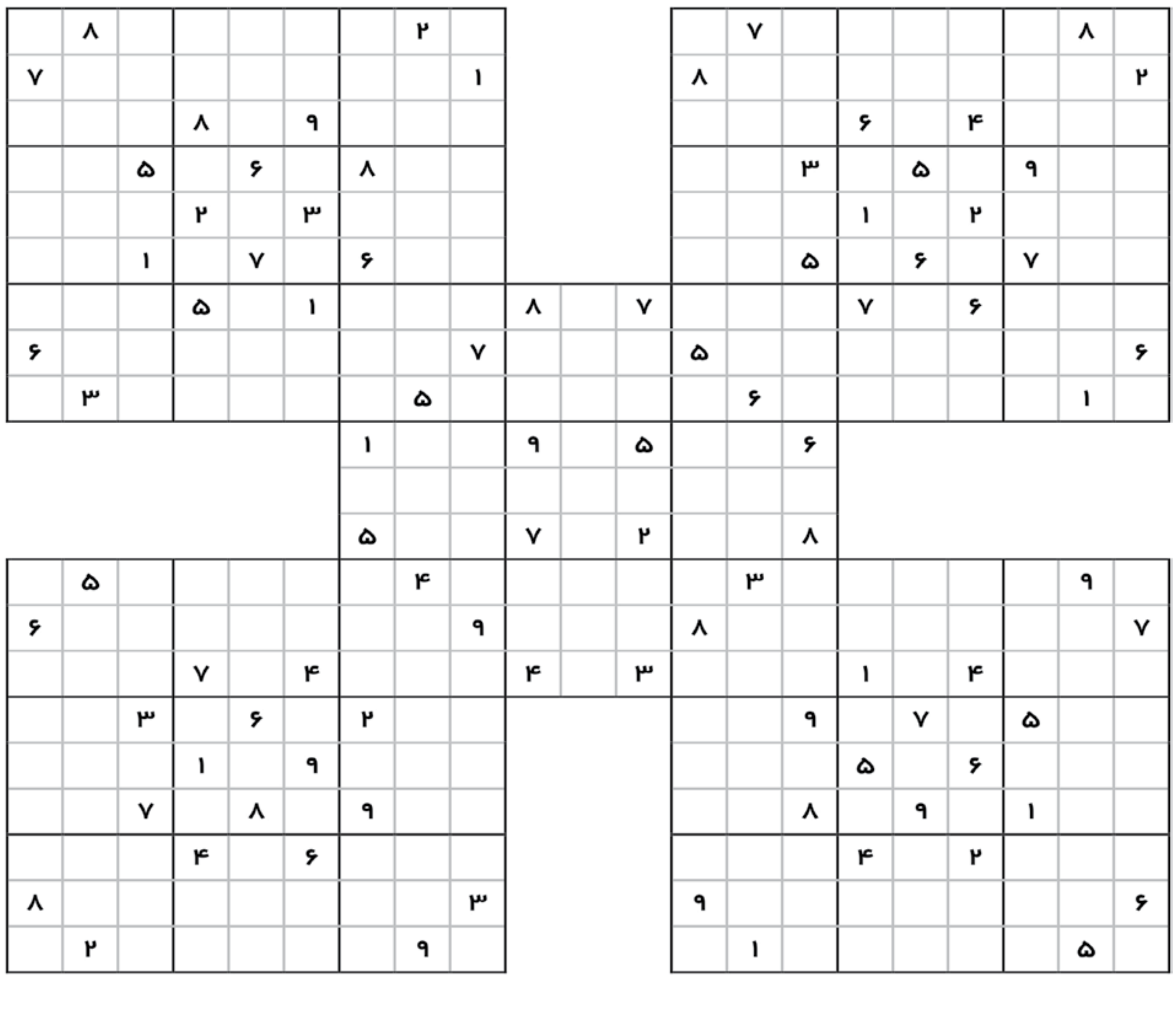سودوکو ۳۸۶۶